

JEZELI KTOS:

- wykorzystuje swoją przewagę (np. fizyczna, ekonomiczna, psychiczną),
- osiąga swoje cele (nawet jeśli ma dobre intencje np. chce, żeby dziecko było posłuszne, aby inne osoby dostosowały się do niego),
- narusza czyjeś prawa i dobra osobiste (np. prawo do nieetykalności cielesnej, szacunku, prawo do własności osobistej itp.),
- sprawia, że druga osoba cierpi (np.: boi się, ma obrażenia ciała, czuje się „do niczego“)

TO OZNACZA, ŻE TA OSOBA PRAWDOPODOBNIESTOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

Rodzaje i formy przemocy:

FIZYCZNA.....

szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, przytrzymywanie, bicie (np.: dłonią, pięścią, przedmiotami), szczypanie, przypalanie, ciągnięcie za włosy, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu itp.

P.SYCHICZNA.....

wysmiewanie opinii, poglądów, przekonań i wyznania, obrażanie i wyzywanie z użyciem słów powszechnie uważanych za obełzliwe, narzucanie swojego zdania i poglądów, wmnawianie chorób psychicznej, kontrolowanie, ograniczanie kontaktu z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, grożenie, poniżanie, zawstydzanie, szantażowanie itp.

SEKSUALNA.....

wymuszanie pozycji seksualnego, nieakceptowanych pieszczoł i praktyk seksualnych, wysmiewanie wyglądu, ciała i krytyka wyglądu, krytyka zachowań seksualnych, podglądanie, zmuszanie do oglądania stosunku seksualnego lub pornografii itp.

EKONOMICZNA.....

okradanie, zabieranie pieniędzy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, nielożenie na utrzymanie, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka/współmałżonki, zmuszanie do zaciągania pożyczek i kredytów, uniemożliwienie korzystania z pomieszczeń we własnym domu, niszczenie rzeczy osobistych, czyjejs własności itp.

ZANIEDBANIE.....

niezapewnianie jedzenia, odpowiedniego ubioru, przyborów szkolnych, opieki medycznej, pozostawianie bez opieki osoby, która jej wymaga (np. dzieci, osób starszych, chorych, osób z niepełnosprawnością) itp.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym: może dotknąć każdego, niezależnie od wieku, wykształcenia, pochodzenia, wyznania itp.

Przemoc nieprzerwana eskaluje, co oznacza, że staje się coraz bardziej bolesna i dotkliwa dla osoby jej doświadczającej.

To, co utrzymuje przemoc w rodzinie, to tzw. „tajemnica czterech ścian”, dlatego też warto reagować, by przetrwać milczenie i pomóc osobom krzywdzonym.

Jeśli widzisz sytuację, w której dochodzi do przemocy lub podejrzewasz, że w jakiejś rodzinie może do niej dochodzić

ZAREAGUJ!!!

W sytuacji na „tu i teraz”

kiedy widzisz i/lub słyszysz, że dochodzi do przemocy, (np.: kiedy na ulicy lub w sklepie widzisz, że jedna osoba popycha, szarpie, poniża, wyzywa drugą osobę, czy kiedy za ścianą słyszysz głośne krzyki, wrzaski) możesz:

- zwrócić uwagę, powiedzieć m. in. „proszę przestać”, „proszę tego nie robić”, „nie można tak robić”. Najważniejszy jest sam fakt zareagowania;
- poinformować inne osoby lub służby, np.: ochronę w sklepie, straż miejską, policję.

W sytuacji, gdy podejrzewasz, że w jakiejś rodzinie dochodzi do przemocy, ale nie dochodzi do niej „tu i teraz”, a więc nie jesteś bezpośrednim świadkiem przemocy, możesz:

- porozmawiać z osobą, która może doznawać przemocy, np. możesz powiedzieć jej, że niepokoisz się sytuacją w jej rodzinie, jej bezpieczeństwem;
- poinformować przedstawiciela instytucji zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego oraz organizacji pozarządowych. Możesz też zadzwonić na infolinię Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” – 801 120 002).

Jeśli w rodzinie jest dziecko, możesz poinformować również szkołę lub przedszkole, do którego uczęszcza.

W kontakcie z osobą doznającą przemocy warto powiedzieć, że:

- naturalne jest to, że się boi;
- przemoc sama nie zniknie, stąd niezbędne jest podjęcie działań na rzecz jej zatrzymania;
- osoba doznająca przemocy nie jest winna, że w jej rodzinie dochodzi do przemocy;
- nic nie usprawiedliwia stosowania przemocy – za jej stosowanie odpowiedzialna jest tylko i wyłącznie osoba, która ją stosuje;
- przemoc występuje w wielu rodzinach;
- osoba krzywdzona ma prawo szukać pomocy i korzystać z niej, dbać o bezpieczeństwo swoje i bliskich sobie osób;
- są miejsca, w których może szukać pomocy, m.in. psychologicznej, prawnej, socjalnej.

Jeśli jesteś gotowy/a bardziej zaangażować się w pomoc osobie krzywdzonej, to warto ją zapytać, jakiej pomocy oczekiwałaby od Ciebie.

Czasem zdarza się tak, że osoba doznająca przemocy nie chce pomocy bądź nie potwierdza faktu przemocy. Taka reakcja osoby krzywdzonej może wiązać się z lękiem oraz innymi mechanizmami uwikłania, które towarzyszą przemocy.

ROLA ŚWIADKA NIE JEST ŁATWA.

MOŻE WYWOŁYWAĆ WĄTPLIWOŚCI (DZIAŁAĆ CZY NIE!), TROSKĘ O WŁASNE BEZPIECZEŃSTWO. TOWARZYSZYĆ JEJ MOGĄ OBAWY I NIEPEWNOŚĆ „JAK ZOSTANIE PRZYJĘTE MOJE WTRĄCENIE SIĘ W SPRAWY RODZINNE”.

PROSZĘ JEDNAK PAMIĘTAĆ, ŻE ŚWIADEK CZĘSTO MA OGROMNY WPŁYW I MOŻE STWORZYĆ SZANSĘ NA ZMIANĘ SYTUACJI I OCHRONĘ OSÓB KRZYWDZONYCH.